

Panis Evangelici Fragmenta Quadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosè & sedulo collecta, Sanctorum Patrum, variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas Conciones fideli Populo ...

Lingendes, Claude de
Coloniae Agrippinae, 1689

V. Agit de recta intentione contra vanam gloriam.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56333)

FERIA QUARTA CINERUM,
SECUNDA CONCIO

DE RECTA INTENTIONE,
contra Vanam gloriam

Cum jejunatis, nolite fieri sicut Hypocritæ tristes, exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus, jejunates. Matth. 6.

CUM in omnibus Scripturis jeiunium coniungatur cum lachrymis, & luctu, cum humiliatione, & afflictione, & aliis signis doloris, & pœnitentiæ; Numer. 30. *Si voverit: & juramento se constrinxerit, ut per jeiunium, vel cæterarum rerum abstinenciam, affligat animam suam, &c.* Judith. 4. *Humiliaverunt animas suas in jeiuniis:* Esther. 14. *Fletibus & luctui apta indumenta suscepit, &c. & corpus suum humiliavit jeiuniis:* Joëlis 2. *In jeiunio, & in fletu, & in planctu.* 2. Machab. cap. 13. *Testantibus à Deo misericordiam cum fletibus, & jeiuniis.* Baruch. 1. *Plorabant, & jeinabant:* cum, inquam, hîc & alibi passim cum luctu conjungatur jeiunium, cur Christus in hodierno Evangelio, vetat id fieri? *Cum jejunatis nolite fieri sicut hypocritæ tristes. Tu autem cum jeiunas, unge caput*

tuum, & faciem tuam lava, ne videaris hominibus jeiunans: An propria loca Scripturæ intelligenda sunt de jeiunio publico, non de privato? An verò non vetat Christus cum jeiunio privato, luctum etiam privatum, sed fictionem luctus? unde non dicit, cum jejunatis nolite esse tristes: sed nolite fieri sicut hypocritæ tristes, quibus verbis non veram tristitiam damnat, sed affectatam: An 3. id tantum Christus docere voluit ut quæ privatim à nobis fiunt bona, ea ab oculis hominum removeantur, longè aliter quàm hypocritæ solent facere, qui quicquid faciunt, eò tantum faciunt, ut videantur ab hominibus: cum è contrario omne studium nostrum esse debeat, ut quicquid boni facimus, illud ab oculis hominum removeamus: eò usque ut etiam

jeiunium, quod semper cum luctu erat conjunctum, externâ hilaritate preamur, ut nempe soli Deo non autem hominibus jeiunemus juxta illud Levitici 30. *Coram Domino mundabimini, & affligetis animas vestras religione perpetuâ*, de qua re hodie dicturi sumus, postquam opem à cœlo accersiverimus.

A V E M A R I A.

CUM recta intentio sit res adeò sublimis, & excelsa ut in priori Concionione ostendimus, nemini mirum videri debet, si Dæmon infensissimus hominum hostis, & bonorum nostrorum perpetuus deprædator nihil non faciat, & moliatur quo eam omninò, aut impediatur, aut inficiatur: verùm cum pluribus modis id efficiat, & cum plures sint rectæ intentionis hostes; ei tamen maximè adversatur humanæ laudis appetitus, & vana gloria, quam propterea sancti Patres labem appellant, & ruinam præclarorum operum, & virtutum: S. Chrysostomus Serm. 7. subtile malum est, secretum virus, venenum latens, virtutum fucus, tinea sanctitatis: adversa omnia nituntur suis viribus, armis suis pugnant, impugnant palam, unde & caventur tam facile quàm videntur: Hæc tamen crudeli arte virtutes truncat mucrone virtutum, jeiunium jeiunio perimit: oratione orationem evacuit: misericordiam miseratione prosternit: hoc vitium de remediis creat morbos, & de medicina conficit languorem: Basilius de Constitutionibus Monasticis cap. 11. Fugiamus dulcem operum spiritualium expoliatricem, jucundum animarum nostrarum hostem, tineam virtutum, blandissimam operum omnium

deprædatricem, & veneni illitu coloratricem. Ratio est, quia vana gloria omnibus nostris actionibus, sed præcipuè bonis furtivè se interferit atq; immiscet: Climacus in scala spir. Gradu 21. de Cenodoxia. Omnibus studiis Cenodoxia congaudet, verbi gratiâ jeiuno, inaniter glorior: si latendi causâ solvo jeiunium, tanquam prudens iterum glorior: si splendide vestitus, vincor eâ peste; si vilis induar, denuò glorior: si loquar, hæc superior: si taceam, iterum superatus sum: Neque tantum insidiatur in actionum initiis, per malam intentionem, sed etiam & in medio, & in fine actionis se ostentat, & bonam intentionem pervertit: Gregor. lib. 1. Moral. cap. 19. Sæpe bono operi, dum laus humana obviat, mentem operantis immutat, quæ quamquam quæsitâ non irrepit, tamen oblata delectat: vide quid inde sequatur: Invenio me aliter agere, quod scio me aliter inchoasse. Cæterum illa pestis, communissimum est, primum, atque ultimum malum. Primò, Dixi communissimum. Quia vix est aliquis, qui eo malo non inquinetur: summi, & infimi: peccatores, & sancti: Sæculares, & Religiosi: qui præsumunt, & qui subsunt: ita nemo immunis est: Secundò, primum malum vocavi. superbia: ad hæc, in pueris hic primus motus oritur, est enim primus amor, quia proprius: nam superbia est amor propriæ excellentiæ: Tertiò, ultimum dixi. Quia ex omnibus affectibus, hunc ultimo exuimus, unde Plato appetitum gloriæ appellat. *telephtaiou Chitona* postremum amiculum; & Tacitus loquens de Helvidio Prisco, homine laudatissimo, appetentior famæ videbatur, quando

quando etiam sapientibus cupido gloriae novissima exuitur : de quo malo, Evangelium hodiernum tractat : *Cum jejunatis nolite fieri sicut hypocritæ tristes; exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes* : Illius triplicem quasi radicem agnoscit S. Chrysof. homil. 44. ad populum Antioch. Stultitiam, humilem animam, & ignorationem Dei : de quibus singulis, eodem ordine pauca à nobis dicenda sunt.

Primam radicem vocat stultitiam : Nam si idem Chrysof. in universum dixit, omnem superbum stultum esse, sanè non parva stultitia est in appetitione vanæ gloriae.

1. Stultitia est, quod appetens gloriae, rem adeo vanam tanto labore, immò totâ vitâ confectetur. Vide autem æstimationis, laudis, & gloriae humanæ vanitatem ex multiplici capite, ut scias hanc exprobrationem Davidis in maximam hominum partem cadere, ut *quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?* Basil. Vanum dicitur id quod vacuum est, quod nomen quidem habet, rem verò ipsam non habet, quod de humanâ gloriâ dici potest, quæ ideò rectè vana dicitur quia vacua est, nomen habens gloriae, rem verò ipsam non habens : Num hoc verum sit ratione gloriae humanæ, vide quæso.

1. Ratione eorum, qui laudant, nam ferè sunt abiectissimi, sapientes enim nihil admirantur : Etenim à quibus gloria ferè colligitur, nisi à plebe : Non te pudet, quos alioqui contemnis eorum iudicium sic vereri, ut eorum opinionem, vel errorem sequaris ? Transibat Demosthenes, occurrit vetula, en, inquit, Magnum illum virum, & elo-

quentem : adeò insanivit, ut suos omnes præteritos labores satis compensatos diceret : S. Chryf. homil. 44. ad pop. Antioch. Nihil hominum gloria vilius : dic enim mihi, si paucorum videas puerorum multitudinem, lactentium dico, nunquid ab eis gloriam concupisces? Sic erga cunctos homines disponeris propter gloriam : certè non sapientiùs alij iudicant : Quid dicam, quam temerè laudent homines, quam otiosè, quam ex consuetudine, quam ineptè, quo excessu, quam falso, quam adulatoriè : Tu quâ multos laudas contra propriam opinionem, quia mos est, quia non vis displicere, quia vis adulari : ut de alijs agis, ita cæteri de te : Quam sæpe contigit, ut coram te aliquis, quia aderat ab alijs sit laudatus, qui cum à cœtu abiisset, à suis laudatoribus vituperatus est, & irrisus ? Ne te decipias aut tibi blandiaris : Eadè ratione tractaris : Qui heri laudabat, hodie damnat : sed quâ pauci sunt veræ laudis iudices ? audias quotidie homines ineptissimos aut laudare, aut laudari : nescias utrum sit intolerabilis : Hinc sapientes philosophi non admodum curarunt, an multos, an paucos, an nullos etiam haberent suarum rerum testes aut laudatores : Democritus apud Senecam Epistola 7. Unus mihi pro populo est, & populus pro uno : Quidam alius plus etiam dixit : Satis mihi sunt pauci : Satis est unus : Satis est nullus : Certè nil minus habet qui nullos, quâ qui multos : Nam ex iis qui vel laudant vel damnant quâ pauci sunt æqui rerum æstimatores. Primò, ex errore : Secundo, ex affectu : Tertio,

ex invidia. quàm multi putant idem in laudibus fieri, quod in pecunia (ait Plutarchus) ut qui eas dent, eas amittant: quàm multi laudant ex levitate, quàm multi sine delectu, quàm multi omnes laudant, quàm multi ex assuetudine, quàm multi ut tantundem accipiant, quàm multi ut placeant, ut adjuvètur, ut aliquid emolumenti percipiant, quàm multi, quia sic putant esse loquendum, quia quod nihil constat facile donatur. Plus laudabit ineptus quàm prudens, plus ignarus quàm sapiens, plus vitiosus quàm virtute præditus, ut discas ex authore, & laudem & gloriam contemnere. Pars vituperij est ab eiusmodi hominibus laudari, & propudiosum tibi est vel illis placuisse.

Secundò, Vanitas humanæ gloriæ petitur ex rebus quæ laudantur in hominibus, quâ de causâ, nihil puto ineptius vanâ gloriâ: Nam ut præteream res plane ridiculas quæ laudantur, ut sunt vestes, ornamenta, fuci, crista, uniones, equus, canis, & sexcenta; ut omittam bona corruptibilia, qualia sunt decor, oculi, candor, pinguedo, statura, dentes, ludus, saltatio, & cæteræ nugæ: Ex bonis spiritalibus duo tantum eminent, scientia, & virtus: vide quid sit in illis laudabile; ut à scientiâ ducam initium quàm multa in illâ sunt vana, & inutilia: certè volumina leguntur integra de scientiarum vanitate! ad hæc, quàm pauci sunt homines verè docti, & in solidum docti: Quoad virtutem attinet, quàm falsa, de virtute iudicia hominum: quod ab uno laudatur, vituperatur ab alio: Deinde quàm pauci benè iudicant de virtutis

veritate: de solâ devotione quàm multæ sunt absurde opinionones: quàm multa probantur à multis quæ improbantur à Deo: Proverb. 14. *Est via quæ videtur homini iusta, novissima autem eius deducunt ad mortem*: Et Proverb. 16. *Est via, quæ videtur homini recta, & novissima eius ducunt ad mortem*: De existentiâ autem virtutis in unoquoque quàm incertum est: unde multæ actiones laudantur, quæ aliquando in iudicio Dei condemnabuntur: sola intentio mala quot actiones commaculat? unde rectè dictū ab aliquo, intentio valet ad meritum, actio ad exemplum: Quàm sæpe nos audimus quædam in nobis prædicari, quæ falsa sunt, & quorum icinus nos esse egentes, & tamen injustâ laude æq; delectamur, atque verâ, sed in hoc est vanitas, & magna vanitas, *Filij hominū usquequò gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Tertiò, Vanitas gloriæ deprehenditur ex naturâ ipsius laudis & æstimationis, Tota enim hæret in cogitatione, aut in verbo: Age igitur quid magis fragile quam cogitatio? quid fugacius, quam verba? quot habes intra horam cogitationes de rebus innumeris? & ex consequenti quoties perit illa cogitatio? Quanti autem facias verba tu ipse nosti, qui unâ die tot proferre soleas, temerè, inconsultò, mendaciter, inutiliter: si in aère alicuius imaginem pingeres, quàm de illâ imagine securus esses? Idem facis cum alicuius famam in verbis depingis, &c.

Quarto, Ea veritas deprehenditur ex brevitate: Id optimè expressum apud Jobum cap. 20. *Hoc scio à principio, ex quo*

ex quo positus est homo super terram, quòd laus impiorum brevis sit, & gaudium hypocritæ ad instar puni: Si ascenderit usque ad cælum superbia eius, & caput eius nubes tetigerit, quasi serquiliuum in fine perdetur, & qui eum viderant, dicent, Ubi est? Velut somnium avolans non invenietur, transiet sicut visio nocturna: oculus qui eum viderat, non videbit, neque ultra intuebitur eum locus suus: Rationem affert Chrysof. loc. cit. Quia ut ad breve homines admirantur aliquid, sic temporis processu facile obliviscuntur, & patet experientiâ: compara utrumque, & tui memoriam, & tui oblivionem.

Quintò, Quia nihil inutilius. Chrysof. homil. 44. ad popul. Dic mihi, quid habet boni, à multis circumspici? Inanis est gloria, nec aliud quidquã: nam domum revertere, & solus esto, & totum illicò defluerit: in forum processisti, præsentem in te convertisti, & quid amplius? Nihil: extinctum est, & evanuit, tanquam fumus diffusus: sic igitur ea quæ non subsistunt: quantæ sunt hæc quæso stoliditatis, quantæ dementiæ? Ad unum itaque solum spectemus, quomodo Deus nos laudet: si hoc consideremus, nunquam ab hominibus propria quæremus: & si contigerint, contemnemus, respuemus: tanquam aurum quidem optantes, lutum verò recipientes, sic efficiamur: Non laudet ille, nihil emit profuerit: & si vituperaverit, non nocebit: In Deo autem hæc utraque habent lucrum vel jacturam, at apud homines, omnia vana: Non prohibeo itaque gloriam optare, ait Chrysof. sed veram volo gloriam quæ est à Deo. Ex quibus apparet vanitas humanæ laudis, & gloriæ, & quæ-

ta sit hominum stultitia, omnem vitam perdere, ut rem tam vanam assequaris, quæ nulla aliâ re digna est, quam tuo contemptu: Ita tamen hoc malum nos insequitur, ut vix quisquam sapere aliquando discat: nullum tamen malum sine remedio est: Audi S. Chrysof. homil. 17. in Ep. ad Rom. Quomodo ab hac servitute liberabimur? Si aliam gloriam adamaverimus, nempe eam quæ vera gloria est: ut enim eos qui corpora amant, alia splendidior facies visa, à priore separat, sic eos qui gloriâ hanc desiderant, splendida illa cælestis gloria, si conspecta fuerit, ab ista abducere poterit: Hoc est quod Christus objecit Judæis Joan. 5. Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis, & gloriam, quæ à solo Deo est, non queritis.

7. In eo stultitia est, quòd sicut sunt aliqui homines ridiculi & moriones, quorum officium est, aliis risum movere, multis actionibus ridiculis, & delectationem afferre: sic homines qui vanam gloriam appetunt, hoc unum habent, & in hoc laborant, ut cæteris placeant: itaque personas omnes induunt: atque ad omnia se fingunt: optant semper habere spectatores, & hoc unum agunt, ut delectent: itaque, & se, & suos mores, vultum, & gestus conformant ad delectationem, & nullâ aliâ mercede remunerantur, quàm quod sciunt se aliis placere: itaque sicut stultis ac scurris applaudimus, ut pergant insanire, licet eos irrideamus cum despectu, ita se res habet in nostro proposito, ut homines vanos, quique nobis placere gestiunt, sic laudemus, ut eosdem viles habeamus, eosque contemnamus:

Vide

Vide enim mulierē quæ dimidiam di-
ei partem in se adornandâ consumit,
ut aliorū oculis placeat; quàm ridicu-
la est! se enim totam, corpus, & animam
vexat, caput & crines cruciat tantum ut
magis placeat: quàm illud miserum, &
ridiculum, ut id faciat quotidie, & se
toties torqueat, ut aliorum oculis ar-
rideat: An aliud faciunt Mimi, & ac-
tores Comœdiarū in teatro, qui hoc
unum desiderant, ut spectatoribus pla-
ceant, & plausum mereantur? Hinc fit
ut sæpe Mimos imitentur, in habitu
& vestitu, & ea agant quæ nec facerent
qui infaniunt: Quin etiam sicut ac-
tores sæpe ludunt personati, ita etiã lau-
dum humanarum cupidi, in alieno ferè
vultu se ostentant, & personati ludunt,
unde hæc connexa sunt, ut omnis hy-
pocrita sit vanus, & omnis vanus sit
hypocrita: Quia cum uterque sit appe-
tens laudis, uterque simulat vera bo-
na, & tamen veritas virtutes non ha-
bet, unde perpetua simulatio est: Ita
Christus Phariseos insimulabat, Mat-
th. 23. *Omnia opera sua faciunt, ut videan-
tur ab hominibus: unde subdit. Væ vobis
& Pharisei hypocrite, qui mundatis quod deso-
ris est calicis, & paropsidis, intus autem pleni es-
tis rapinâ, & immunditia: Et postea. Væ
vobis Scribæ & Pharisei, quia similes estis se-
pulchris dealbatis, quæ à foris parent homini-
bus speciosa, intus verò plena sunt, ossibus mor-
tuorum & omni spurcitiâ: sic & vos à foris
quidem paretis hominibus iusti intus autem
pleni estis hypocrisi, & iniquitate.* S. Basil. in
illa verba If. 1. *Cum fueritis sicut quercus
defluentibus foliis, &c.* comparat hypocri-
tam quercui, quæ ramos habet intor-
tos, & corticem rugosum, & turpem,
pulchra autem folia, quæ arboris de-

formitatem tegunt: Gregor. Nazianz.
orat. de funere Patris comparat muli-
eribus minio & purpurisâ coloratis,
quæ veram pulchritudinem non ha-
bent.

Tertiò. In eo est stultitia quod tanto
labore infelicitatem consequatur. Sic
enim cõparatus semper est infelix:
Primo, Quia nunquam est quietus nec
pacem habet: semper enim vel spe agi-
tatur, vel desperatione, vel malâ con-
scientiâ, dum novit se talem non esse,
qualem fingit: & ut ait S. Chryf. homil.
43 ad Popul. Quemadmodum sævi
venti in tranquillum mare delati, to-
tum ab imo subruunt, ut & arena cum
undis misceatur, sic ambitio animum
subiens, omnia subvertit. Secundo.
Quia cum quilibet volet, cum efficiet
miserum. Ita enim evenit, ut plurimi
approbantes non tantum satisfaciant,
quantum offendit unus improbens:
Itaque ut sunt turbulenta hominum in-
genia, & judicia, nec statum habent, ita
quilibet, hominis vani quietem, per-
turbat: Vide Aman ab omnibus hono-
ratum, & à Rege secundum: unus ta-
men Mardocheus qui homini ambiti-
oso non assurgebat, ita superbum ani-
mumperculit, ut se miserum putaret:
itaque cap. 6. libri Ester, cum uxori, &
amicis narrasset omnes quos à Rege
honores, acceperat, subdidit: *Et hæc
omnia cum habeam, nihil me habere puto
quamdiu videro Mardocheum Iudæum se-
dentem ante fores regias:* Tertiò, Quia cum
id quod optat vel non obtinet, semper
est miser: nam si non obtinet, quæ cru-
deliter agitatur, se frustra laborasse vi-
dens: & tamen si obtinet, cum ipsa
expe-

experientiã discat, illud nihil esse, & se magnorũ bonorum fecisse jacturã, torquetur: ut scias hominem vanum semper esse miserum, & infelicẽ; torquetur enim à conscientia, & dum aliis placet, sibi displicet. Et ut ait Gregor. lib. 8. Moral. cap. 30. Cũ se ostendere alienis oculis appetunt, damnant quod agunt: ut scias homine vano nihil esse miserius, & consequẽter nihil stultius, qui tantam miseriam ob rem tam vilem & contemendam, coemat omnibus suis bonis.

Quartò. Quod hominum iudicia quærat is, qui Angelos iudicare debuerat. Chryl. serm. de inanis gloriæ cupiditate. Num qui de Angelis sententiam sis laturus, optaveris à mortalibus his, & impuris, iudiciũ de te fieri, consequique parem cum saltatricibus, Mimis, & Aurigis, & belluarũ confectorib⁹ laudem?

Quintò. Quòd tam paucis hominib⁹ placeat: quia pauci nos videt: Chrysof. loc. cit. Quot cuperes ipse tuarum laudum fore præcones, num centum? bis centumvè cõcedamus, si velis ad hominum quatuor millia: sint etiã si libet, plausores innumeri: nihil tamen hi homines à graeculis, de loco superiori vocitantibus distabunt: Verum si Angelorum spectacula noveris, vel ipsis vermiculis, eiusmodi hõines universi, videntur abjectiores, araneã, fumoque, & insomniis infirmiores: quæ igitur insania Angelorum spectacula rebus tam contemnendis posthabere?

Sexto. Quod rem impossibilem aggrediatur, nempe omnibus placere: itaque idem facit, quod qui velit sagittã lunã attingere, quod ille (ait Nyssenus)

qui studeat umbram suã persequi, quod ille qui umbræ suæ verticẽ conscẽdere: quod qui conetur, stultus iudicetur, ita qui omnibus placere studeat: Nam in hominibus quã diversa sunt studia: ut paucis, vel uni placeat, innumeris displicendum est: Quã multi sunt rerũ ignari, quã multi non advertunt, nec de te cogitant eodem tempore quo putas omnĩũ oculos in te conversos: unuquisque enim suis distinetur curis, & negotiis: Quid scis an illo eodem tempore, alius nescio quis, tui non ahñsimilis, laudem de te quærat, dum tu ab illo laudem ambis? & uterque decipitur: Tu ab illo expectas; ille à te expectat: Tu tua cogitas: ille sua: nemo alterius: & uterque fallitur, & uterque risu dignus est: Item quã multi elati sunt, ac superbi, qui omnia despiciunt, seque unos attendunt. Quã multi invidi, qui aliorum laudes, sibi officere putant, qui laudes ut pecuniam rentur, hoc enim se putant amittere, quod aliis donant: Quã multi tibi similes hypocritæ, qui quod probant coram, à tergo improbant, aut interiũs, & in animo: ut pueri (inquit Chrysof.) per ludum solent chartaceã alterius capiti coronã impositã coronatum plerumque, vel nesciũ, post terga irrident: sic se gerunt forsitan tuarum laudum præcones, & tibi paleis dorso injectis, laudando illudunt.

Septimò. Stultitia est in mercede quam quærit virtuti & bonis actionibus. Imprimis enim gravis ignorãtia est, quod quis virtuti mercedem quærat, cum virtus per seipsam sit amabilis: Seneca Epist. 81. Virtutum omnium pretium in ipsis est: rectè facti merces,

est fecisse. Nā licet virtuti detur laus, & gloria, ideo datur quia debetur, non ut, merces, sed ut res debita, neque enim virtutē sic compensat, ut æqui valeat, sed quia laus & gloria virtutis sūt meritum? itaque virtus non est amanda propter gloriam, quia etiam sine illā, esset amada: Immo si virtus famā tolleret, virtus tamē esset quærēda, & gloria contemnenda; alioqui si virtutem amas propter gloriam, plus amas gloriam, quam virtutem: Seneca Epist. 81. Nōo mihi videtur pluris æstimare virtutem nemo illi magis esse devotus, quā qui boni viri famam perdidit ne conscientiam perderet: Et lib. 3. de Ira cap. 41. Pacem demus animo, quam dabunt actus boni, & intenta mens ad unius honesti cupiditatem: consciētiae satisfiat, nihil in famam laboremus: sequatur vel mala, dum benè merearis: Et Epist. 113. Qui virtutem suam publicam vult, nō virtuti laborat, sed gloria: Non vis iustus esse sine gloria? Sæpè iustus esse debebis in infamiā: & tūc si sapias mala opinio benè parta delectat. Deinde quod malè statuat virtutis mercedem in hac vitā: nā nullum assignari potest in hac vitā virtutis pretiū & merces: debet enim merces esse aliquid melius, quoniam habet rationem finis, omnia autem huius caducæ vitæ bona, sunt inferioris ordinis quā ipsa virtus: alioqui ipsam virtutem perficerēt, quod contra fieri videmus: Etenim potius sunt virtutis impedimēta, & passim videmus eos qui his bonis abundant, difficiliorem habere virtutem. Denique eorum contemptus melior est quā possessio, & multo magis

quā appetitio: unde de quibusdam Sanctis loquens Apostolus, quos dixerat illis omnibus bonis fuisse destitutos, subdit *Quibus dignus non erat mundus*: Quia scilicet tanta virtutis dignitas est, ut & nullā re creatā cōpensari possit: Vnde Aug. 22. de Civit. Dei cap. 30. præmium virtutis erit ipse, qui virtutem dedit, eique seipsum, quo melius & maius nihil fuit, esse promisit. Denique quod æternam mercedē mutet caducā: secundum illud 3. Christi Domini in nostro Evangelio: *Amen dico vobis receperunt mercedem suā*: suam dixit quam ipsi quæsierunt, itaque quam non quæsierunt non habebunt: at vide quanta stultitia: nam quare hominum laudes, & gloriam cōmerunt, eādē gloriam æternam emere potuissent: nullum enim est opus bonum vel exiguum, quod gloriam æternam mereri non possit: quia omne opus bonū originem habet a gratiā, illa autem sēmen est gloriæ æternæ: iam vide quæ stultitia sit, pro gloriā æterna, vanam gloriam aucupari, fugacem & mortalem, Idololatrarum exemplo de quibus Scriptura Rom. 1. *Mutaverunt gloriā incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & serpentium*. Et Psal 105. *Et mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli comedentis fœnum*: unde superbia transit in quandam Idololatriam. Sed vide utriusque gloriæ discrimen petatum ex hodierno Evangelio: una enim est ab hominibus, altera est à Deo, & dum iud Ioan. 5. *Gloriam ab invicem accipitis, & gloriam que à solo Deo est, non queritis*: Item, *Ne videaris hominibus jejunans,*
sed

sed patri tuo. Ex principio utrâque æstima: Secundó Quæ ab hominibus est, in terra est: quæ à Deo est, in cælo est, secundum illud: *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra: Thesaurizate autem vobis thesauros in cælo*: cogita quantum cœlestia præsentent terrenis: Tertio, Quæ ab hominibus est, & in terra est, eam tinea corrumpit, & ærugo, & fures effodiunt, & furantur. Id est, corruptibilis est ex sese (hoc enim significat tinea quæ ex ipsa re oritur) & saltem marcescit vetustate, hoc enim efficit ærugo: Ad hæc, hominū patet injuriæ, homines enim eripiunt, alij artificio, & occultè, ut qui furantur: alij aperta iniquitate, & manifestâ iniuriâ: ut qui effodiunt: sed quæ à Deo est, sempiterna est, neque patitur injuriam: *ubi neque ærugo, neque tinea demolitur*. quia & solida est, neque marcescit tempore: ubi fures non effodiunt, neque furantur? quia uti ab hominibus non dependet, ita neque eorum timet vel insidias vel violentiam: sed nimirum *ubi est thesaurus tuus, ibi est & corruptum*: Id est, quilibet id affectat, quod æstimat, & id acquirit, quod quærit. Quis tuus erit in morte pudor, cum te videbis rebus omnibus frustratū; Nam quod ambiveras, nempe laudes humanas, amisisti: quam nō quæsisisti, nempe divinam, non habebis: Chrysol. ser. 9. Iustitia quæ se humanis oculis locat, diuini Patris mercedem non expectat: voluit videri, & visa est: voluit hominibus placere, & placuit: habuit mercedem quā voluit: præmium quod habere noluit non habebit. Sed ubi viri divitiarum dormierint somnū suum, nihil in manibus suis inuenient. Quan-

tum tibi tunc displicebis, quantum te damnabis: Job. 8. *Spes hypocritæ peribit*. Nam verè hypocrita, qui aliud eras, quàm ostendebas: *Non ei placebit vecordia sua*: Quoniam omnia bona sua, sine causa dilapidavit: Etenim omnium bonorum suorum iacturam fecit: Exemplū in Phariseis, qui licet plurima bona agerent, orationes, eleemosynas, ieiunia, & alias corporis austeritates, quia tamen ex amore vanæ gloriæ id præstiterunt, ea omnia perdidit: frustra te vexas, ô homo, in casum laboras, nequicquam oras, & multa pateris, hæc omnia nihil proderunt tibi: *Non ei placebit vecordia sua*, Quia ut explicat S. Gregorius: Cum retributionis tempus advenerit, in pœna displicet quod vecors fuit: Tunc se stultè egisse intelligit, cum pro delectatione laudis, sententiam divinæ correptionis acceperit: Tunc se vecordem fuisse considerat, cum se pro temporali quæ percepit gloria perpetua tormenta castigant: *Et sicut tela aranearum fiducia eius*, nam videbit omnes labores suos uno momento disiectos: *utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent. tin eschatin*, quæ lucem dabit rebus omnibus nostris, *& in fine hominis denudatio operum illius*.

Secundam vanæ gloriæ appetitus radicem ait S. Chrysoft. esse vilem animam I. quia facit hominem servum abjectissimum, & mancipium domini omnium deterrimi, quæ servitute nullam vel inter barbaros graviolem arbitrat Chrysoftomus: Certè abjectissimi animi est, esse mercenariū: eiusmodi enim homines, sordidos appellaus quia

ad omnia infima se dēittunt: Inter mercenarios autem ab jectissima sunt mancipia, quia quod inter homines præcipuum æstimatur, perdidērunt, nempe libertatem: nulla autem mancipia seruilius tractantur, quàm qui vanam gloriam quærunt: quam S. Chrysoft. sic inducit alloquentem hominē: Exhibe te cunctorum servum, seu te fuerint infirmiores, siue clariores: animam aspernare, virtutem negligere, libertatem irride, ac tuæ demum salutis adversare: tum si quid erit per te bene gestum, non Dei oblectandi gratiā, id egeris, sed ad ostentationem duntaxat, & jactantiam: & promeritam ex eo palmam abjicias: cūque te misericordem præstiteris, ieiunio, inediāve affeceris, est labor quidem subeundus, merces verò omni studio perdenda: Quid eiusmodi præceptis dici potest immitius? Equidem quod ipsi volent id tibi faciendum est: cū nolent, abstinendum: Hinc aliquid iubent Christus & conscientia: si homines non probant, abstinendum est: si Christo aliquid non placet, faciendum tamen est, si homines velint: si aliquid tibi arridet, si tamen ipsis displicet, abstinendum: itaque non tuo gustu vivendum, sed alieno: unde facile intelligimus nullum esse dominium rigidius, aut imperiosius: Eheu! quod non timor Dei, quod non ludicij pavor, quod non gehennæ metus, quod non amor Dei, quod non præmium æternum, quod non Dei præmissa, quod non eius minæ, quod non ipsa honestas, quod non officij debitū, quod non accepta beneficia, quod non Dei majestas, & auctoritas,

à te possunt impetrare; hoc à te impetrant vilissimorum hominum iudicia, quibus nihil debeas, qui te vel minores sunt, vel abjectiores.

2. Quia nihil sublime cogitant, nihil excelsum, sed res parvas, & minutas, quoniam hæc sunt potius in approbatione vulgi: quare quærunt, & affectant quasdam minutias in vestibus, in gestu, & c.

3. Quia timent hominum iudicia & sermones: sed quorum? abjectissimorum quorumcūque. Etenim à quibus gloria ferè colligitur nisi à plebe? Unde nihil habent virile Iob. cap 36? *Simulatores, & callidi provocant iram Dei. neque clamabunt cum vindicta fuerint: morietur, in tempestate anima eorum*, quia impares sunt ferendæ persecutioni, & tolerando contemptui, *Evita eorum inter effæminatos*: quia scilicet nihil habent masculū.

4. Quia magni faciunt fumum, & mille nugas: pueri omnia putant magna: viri parva: vir autem magnanimus pauca æstimat magna, viles eutem animæ magni æstimant, quæ nihili facere debuissent, hominum plausus, populi laudes, plebis admirationem: Hinc S. Chrysostomus eiusmodi homines, deteriores vocat meretricibus: Etenim (inquit) & mulier prostibula, in domus fastigio adstans, sese cunctis visendam præbet: sic homines inanis gloriæ captivi, ad ostentationem omnia moluntur: quos equidem impudicæ dixerim impudentiores, quod meretriculæ nonnullos persæpe amantium aspernantur, cum ipse, universis, fugitivis inquam, prædonibus, furunculis, tui copiam facias.

Quòd

5. Quod illis seruiunt abiectionem, quibus nihil debent: Age enim quid illis debes quibus placere cupis, aut quibus metuis displicere? certe nihil: cur igitur sponte seruis, & sis mancipium? Illi non admodum te curant, nec tua iudicia; cur illos magni aestimas, aut reformidas: ut tibi, nihil illi debent, ita neque tu illis aliquid debes: Hoc fortasse habes, quod recte iudices: illi autem quod perperam: & tamen nihil illi tuum iudicium morantur, quid tu illorum iudicium suspicis? certe non aliunde id provenit nisi quia vilem animam habes, & servilem: Quin tu saltem æquo iure cum illis dimica, ut quemadmodum illi tuum iudicium non admodum curant, tu quoque illorum contendas, & utrique suo iure agant, præsertim cum tua causa iusta sit, illorum plerumque iniusta: De homine iusto dixit Apostolus 1. ad Timoth. 1. *Lex iusto non est posita, sed iniustus*, cur igitur ab iniusto homine legem accipias: *Nonne Angelos iudicabimus? quanto magis secularia*: Tuum est illos condemnare: Tuum illi iudicium formidare debet, nam ex Apostolo ad Galat. 3. *Quid igitur lex? propter transgressionem posita est ad Tim. Lex autem iusto non est posita, sed iniustus*.

6. Quam illud abiectionem ac demissum, ut vitam, & mores commutent ad hominum abiectionum sensum, atque gustum: ut si quilibet ineptus velit, cogat te, vel sic incedere, vel sic loqui, vel sic vestiri, vel sic vivere: Certe ipse Aristoteles 4. Ethicor. cap. 3. Cum agit de Magnanimo, negat eum vel plausu & approbatione hominum commoveri, nec contra percelli improbatione,

quia cæteris antecellit, ac superior est: itaque qui contrario modo vivit, ille abiectionem est, ac nullius animi.

7. Quod ipsas virtutes ancillari faciant vanæ gloriæ. Narrat Augustinus 5. de Ciuit. cap. 20. Veteres Philosophos, voluptatē in throno collocasse, cui adstarent & obedirent virtutes: Idē cogita de vanā gloriā quæ virtutibus imperat, Temperatiæ ut ieiunet: liberalitati ut donet, Misericordiæ ut opituletur, &c. Quin etiam ipsas virtutes contra seipsas armat. Chrysológus Serm. 7. Crudeli arte virtutes truncat mucrone virtutum, ieiunium ieiunio perimit, oratione orationem euacuat, misericordiā misericordiā profert: Certe qui ita virtutes subjicit vanæ gloriæ, seipsum summē deicere necesse est: Hinc collige quid de maxima hominum parte iudicare debeas, nisi viles esse animas, & venales, gloriæ mancipia, & servos abiectionum: Quam abiectionem cordis passim sint homines: Quos debeas generosos censere, an humiles, an homines vanos: Vide hominem generosum 1. Corinth. 4. *mibi autem pro minimo est ut vobis iudicem, aut ab humano die, sed neque me ipsum iudico. Sc. Qui autem iudicat me, Dominus est*: Quin miseram illam tyrannidem excutimus? Nolite deficere à præcellis cogitationibus, &c.

Tertiam radicē appetitus vanæ gloriæ appellat S. Chrylost. Ignorantiam Dei. Primò enim si Dei maiestatem nosti, satis intelliges illi soli gloriam deberi, iuxta illud 1. ad Timot. 1. *Soli Deo honor & gloria*: rationem dat cap. 6. *Solus potens, Rex Regum, & Dominus Dominantium, qui solus habet immortalitatem, & lucem*

lucem inhabitat inaccessibilem? cui honor, & imperium sempiternum: In conspectu tantæ majestatis vix te esse putes, immò de omnibus gentibus sic Ilaïas loquitur cap. 40. Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo, & quasi nihilum, & inane reputatæ sunt ei: Itaque tanta majestas omnem honorem ad se trahit: Et ex illo debito, nascitur in Deo, illa qualitas, ut zelotes appelletur. Exod. 34. Dominus zelotes, nomen eius: Deus est æmulator, præcipuè contra Idola, quia illis tribuitur summus honor, qui soli Deo debetur: Vnde Herodes Agrippa licet multorum scelerum reus fuisset, Iacobum Apostolum gladio peremisset, Petrum occidere voluisset, non est tamen punitus, sed cum laudes Deo debitas accepisset, Act. 12. Populus acclamabat, Dei voces, & non hominis: confestim autem percussit eum Angelus Domini, eo quod non dedisset honorem Deo, & consumptus à vermibus expiravit: Vnde Deus non tantum odit superbos, sed illis resistit, quasi adversariis, quòd bonum Dei proprium usurpent nempe gloriam, secundum illud Isa. 42. Ego Dominus, hoc est nomen meum, gloriam meam alteri non dabo & laudem meam sculptilibus: Cætera bona hominibus largitus est, sibi gloriam & honorem reservavit. Idque meritò, cum enim ex Arist. sit summum bonorum externorum, summo Enti reservatum est: Vnde David. Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam: quia cætera bona Deo dari non possunt, utpote quæ solâ habent utilitatem, sed gloria, & honor illi dari possunt: unde omnia Deus creavit propter se in, laudè & gloriâ nominis sui Verè itaque dictum est, appetitum

vanæ gloriæ, radicem habere ignorationem Dei: Nam licet quædam sint in hominibus quæ laude digna videntur, quia tamen dona Dei sunt, omnis de illis gloria ad Deum pertinet: secundum illud Apost. 1. Cor. Quid autem habes, quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Vnde illud monitum ejusdem. Qui gloriatur, in Domino gloriatur: & S. August. in Meditat. Qui quærit laudè de dono tuo, licet de dono tuo laudetur ab hominibus, à te tamen vituperatur, quia de dono tuo, suam, non tuam, gloriâ quæsit; Qui autem ab hominibus laudatur vituperante te non defendetur ab hominibus iudicante te, nec liberabitur condemnante te.

2. Si intelligas unum Deum tuarum rerum esse spectatorem, illi uni placere appetes: Etenim quod est minimū nostrarum actionum id homines vident, nempe quod externū est, & æquivocū: Deus autem totam actionem & quoad interna, & quoad externa cognoscit, unde dicitur ponderator spirituum, audi quid dicat 1. Reg. cap. 16. Homo enim videt ea quæ parent: Dominus autem intuetur cor: Parum itaque tibi esse debet, quod te homines aspiciant, neque eorum oculos debes requirere: sed magnum est, quod te Deus aspiciat, & cognoscat, secundum illud, & Pater qui videt in abscondito, ubi nullus alius videt, reddet tibi Chrysost. hom. 5. in Genes: Non vides dilecte, in equorum ludis, quomodo hi qui equos agitant, non advertunt plausum populi assidentis, & celebrantis: neque ex eo plausu voluptatem capiunt:

piunt: sed ad unum solum spectant regē in medio sedentem & ad nutum illius attendentes, totam multitudinē despiciunt, & tunc solum animo extolluntur, cum ille eos coronaverit: hoc igitur, & tu imiteris: Et homil. 43. ad Popul. De terra recede, ad illud cœlestē respicias theatrum: homines licet laudaverint, mox tamen accusant, vel invident, vel carpunt: sed hoc si non fecerint, laudato non profunt: Deus autem non ita, sed gaudet nostra laudans merita: Rectē igitur subdit: Itaque sublimē sensū capiamus, & poterimus à multis collatum honorem contemnere, & in cœlum dirigere cogitationem: propone ergo tibi quasi duplex theatrū, in quorum uno spectatores habebis homines: in altero Deum ipsū, De primo spectaculo ita sapiētes & ethnici, pauci mihi satis sunt, satis est unus, satis est nullus: Democrito unus est, pro populo, & populus pro uno: De 2. Greg. Nyssen. *si theōs mē, as theatris.* Job. cap. 16. *Ecce in cœlo testis meus, & conscius meus in excelsis:* Et in Evangelio, *& Pater tuus quā videt in abscondito, reddet tibi:* Iam cogita, quantum tua interlit, ut Deo vel placueris, vel displicueris: è contrario quàm parum tua referat, ut homo mortalis tua probet, vel improbet. Idque vel ex te ipso intellige, nam quid alteri affers emolumenti, quod bene de illo, aut sentias, aut loquaris? Eodem modo, quid tibi affert lucri alterius de te bona æstimatio? Sed quod de te bene, vel malè Deus sentiat, hinc tua pendent omnia.

3. Si ita Deum tuarum rerum cogitas spectatorem, ut scias etiam esse

judicem: certè parum est quod te homo videat: nam ille intuitus, de te esse potest: sed nihil ad te. ut enim ait Apostolus Rom. 14. *Tu quis es, qui iudicas alienum servum? Domino suo stat, aut cadit:* Sed Deus verus est tuarum omnium rerum iudex: Itaque Apostolus, 1. Cor. 4. *Mihi autem pro minimo est ut à vobis iudicer, aut ab humano die: sed neque me ipsum iudicem, Dominus est.* Ad hæc cum Deus sæpe aliter iudicet quam homo, quis aliorū approbatione gloriari potest, cum neque suā ullus possit? unde Apostolus loc. cit. *Nihil enim mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum:* Itaque Abbas Agatho prope moriturus, cum eum adstantes fratres, an timeret, interrogarent; respondit, hæcenus se elaborasse pro viribus, ut Dei præcepta observaret; cum tamen homo esset, ignorare se, an Deo grata fuissent opera sua, cum aliter iudicet Deus, & aliter homo: ita Sancti, semper timuerunt iudicium Dei, & omnes dixerunt, cum Davide Psal. 142. *Et non intres iudicium cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens: & Job. cap. 9. Verè scio quod ita sit, & quod non justificetur homo, compositus Deo: si voluerit contendere cum eo, non poterit eī respondere unum pro mille, &c. Qui etiam si habuero quippiam iustum, non respondebo, sed meum iudicem deprecabor.*

4. Si ita iudicem cogites, ut scias etiam esse punitorem: sed vide quo genere pœnæ. Certè pœna solet peccato respondere non tantum in quantitate, secundum illud, *quantum in delictis fuit, tantum date ei tormentum.* Sed etiam

in

in qualitate, ob duplicem rationem; 1. est in cap. 10. Sapientiae, *ut in his, quae peccaverunt, nec latere potuissent*: 2. est in cap. 11. Sapient. *ut scirent, quia per quae peccat quis, per haec & torquetur*. Cum itaque ratione honoris, & gloriae peccarit creatura, punietur infamia, secundum illud 1. Reg. 2. *Quicumque glorificaverit me, glorificabo eum; qui autem contemnuunt me erunt ignobiles*: propterea qui videri voluerint, jacebunt in tenebris; & qui latere voluerint manifestabuntur: Certè peccatum vanae gloriae plenum est dedecoris, quod nemo fateri velit, nemo in alijs sustinere, itaque ab omnibus occultatur, & ab omnibus dissimulatur: unde magnus existet in judicio pudor cum manifestabitur: Hinc factum ut Apostolus Paulus vanam gloriam coerceret ex cogitatione ludicij omnia manifestantis 1. Cor. 4. *Nolite ante tempus judicare, quoad usque veniat Dominus, qui & illuminabit ab scondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, & tunc laus erit unicuique à Deo*: In quo qui gloriae appetens est, sibi manifestè contradicit. Nam si nihil magis desiderat, quam lucem, & nihil peius odit quam lucem: lucem hominum desiderat odit autè Dei lucem: primam desiderat, quia habet adjunctam obscuritatem, itaque passim homines male judicant, itaque illorum judicium, appellat Apostolus diem humanum: *Mihi autem pro minimo est ut à vobis judicer, aut ab humano die*: Diem autem seu lucem Dei reformidat, ob id quod dicit Apostolus, *quoad usque veniat Dominus, qui & illuminabit ab scondita tenebrarum, manifestabit consilia cordium, & tunc laus erit unicuique à Deo*. Id est, vera laus, & cõ-

mendatio: Ex hoc collige quanta sit futura vanorum hominum confusio, cum eorum turpitudine, & simulatio, & vacuitas, & tenebrae patebunt, & illis omnino contrarium eveniet ei quod tantoperè appetivere: cogita quantus tuus futurus sit pudor, cum ab omnibus videberis, uti es, sine velo, sine fictione, sine dissimulatione, cum omnes videbunt paupertatem tuam, & egestatem tuam, te sine meritis esse, sine virtute, sine commendatione. Nahum 3. *Revelabo pudenda tua in facie tua, & ostendam gentibus nuditatem tuam, & regnis ignominiam tuam*: videri voluisti ab hominibus, non qualis eras, sed qualis non eras: veniet tempus cum ab hominibus videberis sed in luce Dei, itaque in veritate, & manifestatione absconditorum, cum manifestabit consilia cordium. Igitur sequere tam frequens Christi consilium immò & præceptum: fuge oculos aliorum, tantum absit ut requiras; quin etiam dissimula. Ait enim cum jejunas, *unge caput tuum, & faciem tuam lava, ne videaris hominibus jejunans*: Nam si videaris, laudaberis, si laudatus fueris, mercedem tuam accepisti, *Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam*: quod usque adeo Christus commendat, ut velit etiam à nobis ignorari quae fecimus, *Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua*. Chrysost. si te ipsum vult nescire, quanto magis alium? Haec itaque tibi cavenda sunt. 1. Ne facias ut alii videant. 2. Ne ita facias ut alii videant, nisi quae sunt publica & præcepta: itaque in alijs quære secretum, utque dicit Christus *claudite ostium, & ora*: 3. Ne facta à te alijs dixeris, hoc enim est *tuba canere nisi*

nisi aliquando charitas aliter exigeret: 4 : Neque tu ad illa animum reflectas reducendo in memoriam, ut inde tibi placeas, hoc enim est *sinistram scire, quid fecerit dextera*, alioqui & tuam mercedem receperis, & in terrâ thesaurizaveris, *ubi tinea & erugo omnia corrumpet, & ubi fures effodient, & furabuntur*: sed Deum unum attende, eiusque unus oculos require, & *Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi*: Quia videt, reddet,

ne aliquid perditum putes. sed non quomodo videt, ita reddet: Nam videt in abscondito, sed reddet in propatulo: quod videt exiguum est, quod reddet, magnum est: quod videt, in te est, quod reddet, in ipso est: quod videt, creatura est, quod reddet Deus est. Certè unusquisque referet, quod quaesivit: ubi enim thesaurus tuus, ibi est & cor tuum. Elige.

* *

FERIA QUARTA CINERUM,
CONCIO PRIMA,
 DE CEREMONIA CINERUM.

Memento homo quia cinis es, & in cinerum reverteris.

QUI hodiernam civitatis faciem, & hesternam, contemplatus fuerit, cum tantâ morum mutationem videat, hoc est tantam modestiam ex tanta immodestia, summam tranquillitatem ex tanta ebrietatis jactatione, tantam temperantiam ex tanta mentis, & oculorum, & linguæ & vestium, & mensarum in temperantia, satis intelliget quàm verum sit dictum illud Salomonis Ecclesiasticis 7. *Melius est ire ad domum luctus, quàm ad domum convivij: in illa enim finis cunctorum admonetur hominum, & vivens cogitat quid futurum sit.* Heri enim tota civitas ingressa in domum convivij; etiam temperatiores, in excessus prorupere ho-

die verò ingressa est in domum luctus, hoc est in Ecclesiam: quæ mutata veste, cilicio induta, propositis in aditu flagellis ac virgis, caput aspersa cineribus, poenitentiam inclamans, atque omnes ad luctum vocas, omnibus mortis memoriam & imaginem proponit, dicens *Memento homo quia cinis es, & in cinerem reverteris*: Itaque in ea domo luctus. finis cunctorum admonetur hominum: nam unicuique dicitur, *& in cinerem reverteris*: & vivens cogitat quid futurum sit; hoc enim certò omnibus futurum est, ne quisquã suam sortem ignoret. Certè homines tam studiosi sunt sciendi futura, unde & astra consulunt, & auguria, & auspicia, & eventus, & ipsos Dæmones atque inferos, sed frustra: etenim Deus per

I

Esaiam